

Ministerul Economiei
și Infrastructurii
al Republicii Moldova

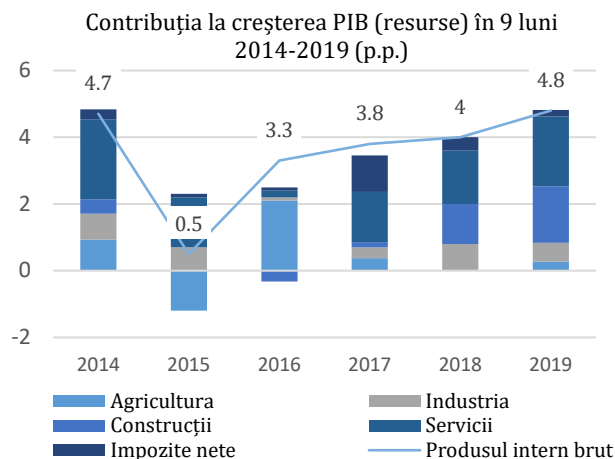
Nota cu privire la prognoza preliminară a principalilor indicatori macroeconomici pentru anii 2021-2023

În temeiul prevederilor Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale (nr.181 din 25.07.2014) și a ordinului Ministerului Finanțelor cu privire la aprobarea Setului metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului (nr.209 din 24.12.2015), Ministerul Economiei și Infrastructurii a elaborat o variantă preliminară a Prognozei indicatorilor macroeconomici pentru anii 2021-2023 (Anexă).

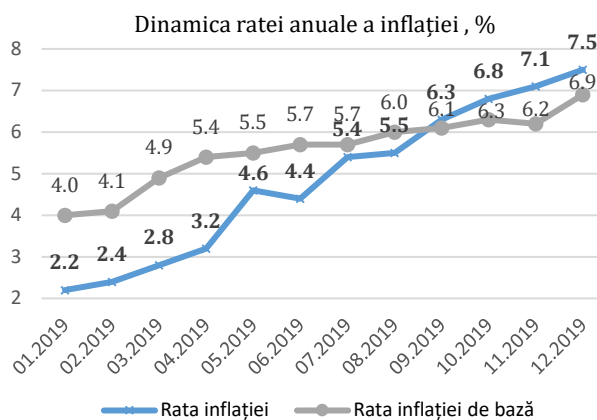
La elaborarea prognozei s-a luat în considerare tendințele de evoluție a economiei naționale din anii precedenți, rezultatele înregistrate în anul 2019, principalele aspecte ale prognozei economiei mondiale, în special a țărilor care sunt principali parteneri comerciali ai Republicii Moldova, precum și prognoza privind rata inflației și cursul de schimb al leului, coordonată cu Banca Națională a Moldovei. Concomitent, s-a ținut cont de riscurile cu care Republica Moldova poate să se confrunte în anii de prognoză. De asemenea, prognoza a fost coordonată cu experții Fondului Monetar Internațional pe parcursul misiunii de la începutul lunii februarie a anului curent.

1. Evoluția economiei Republicii Moldova în anul 2019

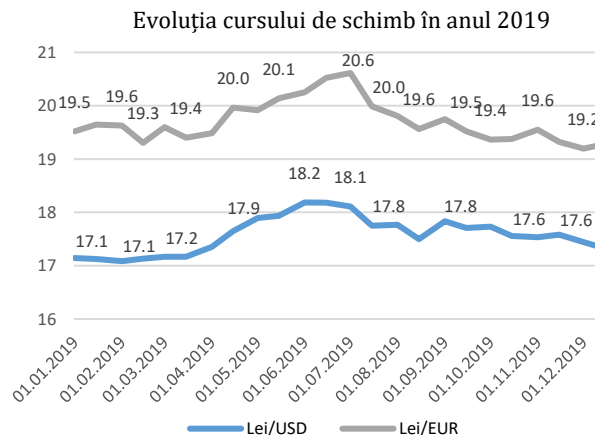
Produsul intern brut a crescut cu 4,8% și a însumat 155,2 miliard lei în 9 luni 2019. Valoarea adăugată brută creată în activitatea "Construcții" a avut cea mai mare influență asupra creșterii economice, asigurând 35% din creșterea PIB, după care "Comerțul cu ridicata și cu amănuntul, transport și depozitare, hoteluri și restaurante" - 25%; „Industria” - 12% din creștere, "Informații și comunicații" - 9%, Agricultură - 6%, respectiv. Aceste activități au fost cele mai influente în perioada ianuarie-septembrie a anului 2019.

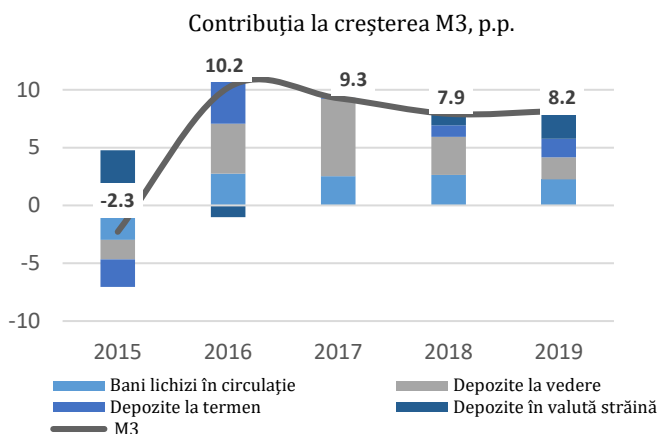
Rata inflației anuală (decembrie 2019 față de decembrie 2018) a constituit 7,5%, comparativ cu rata inflației de 0,9% înregistrată în aceeași perioadă a anului precedent. Rata inflației anuală a depășit limita de sus a intervalului de variație al țintei inflației stabilite de BNM (5% +/- 1,5%). Rata inflației medie anuală a constituit 4,8%.

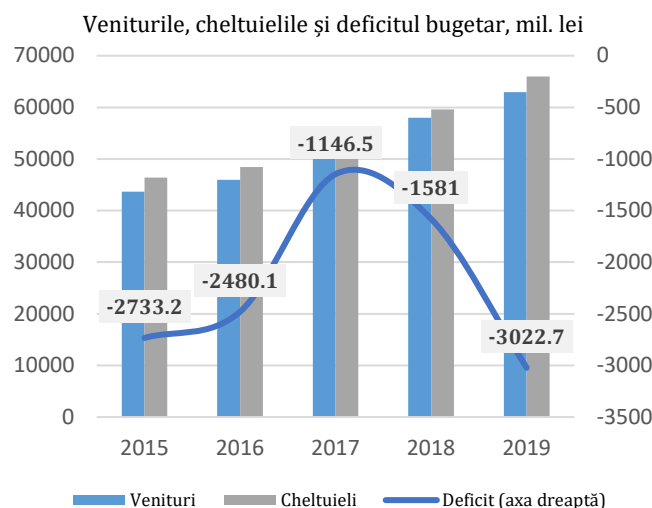
Pe parcursul anului 2019 **moneda națională** a marcat o depreciere de 0,4% față de dolarul SUA în termeni nominali (de la 17,14 lei pentru 1 dolar american la 01.01.2019 până la 17,21 lei la 31.12.2019). Față de Euro leul moldovenesc s-a apreciat cu 1,3%. Stocul activelor valutare de rezervă ale BNM la 31.12.2019 a atins un record istoric de 3059,6 mil. dolari, majorându-se cu 3% comparativ cu nivelul înregistrat la sfârșitul anului 2018 și cu 2,2% - față de situația la 28.12.2018.

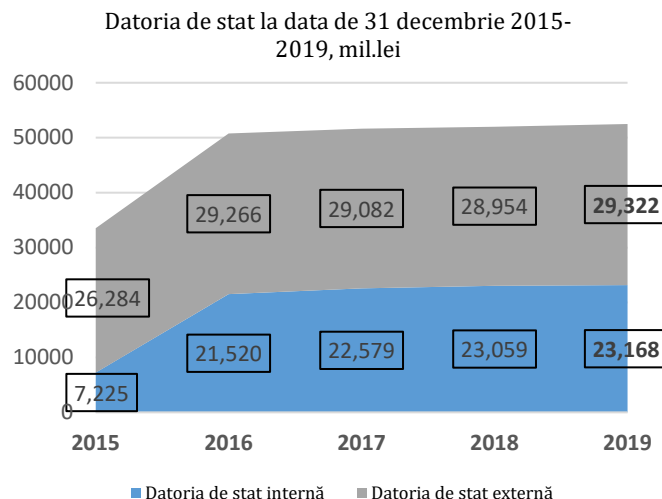
Masa monetară M3 la sfârșitul lunii decembrie 2019 a constituit circa 89,9 mild. lei și s-a majorat cu 8,2% comparativ cu sfârșitul lunii decembrie a anului 2018. Evoluția masei monetare M3 a fost determinată preponderent de majorarea banilor în circulație cu 8,9%, volumului depozitelor la vedere - cu 8,8% și depozitelor în valută străină - cu 8%. Situația creditară s-a îmbunătățit: volumul creditelor noi acordate în anul 2019 a înregistrat o majorare cu circa 17,5% față de perioada respectivă a anului 2018.

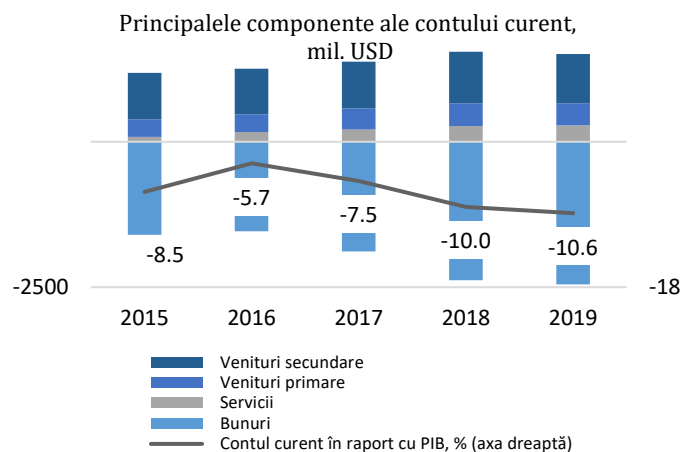
Anul 2019 s-a încheiat cu deficit bugetar de circa 3 mild. lei. În ianuarie-decembrie 2019 la **bugetul public național** au fost acumulate venituri în sumă de circa 62,9 mild. lei (cu 8,5% mai mult față de ianuarie-decembrie 2018) și cheltuieli - circa 66 mild. lei (mai mult cu 10,7%). Cea mai mare parte din cheltuieli sunt direcționate spre protecția socială, dar cea mai mică - spre protecția mediului. Bugetul public național s-a soldat cu un deficit de -3022,7 mil. lei, spre deosebire de anul 2018, când bugetul s-a încheiat cu un deficit de -1581 mil. lei.

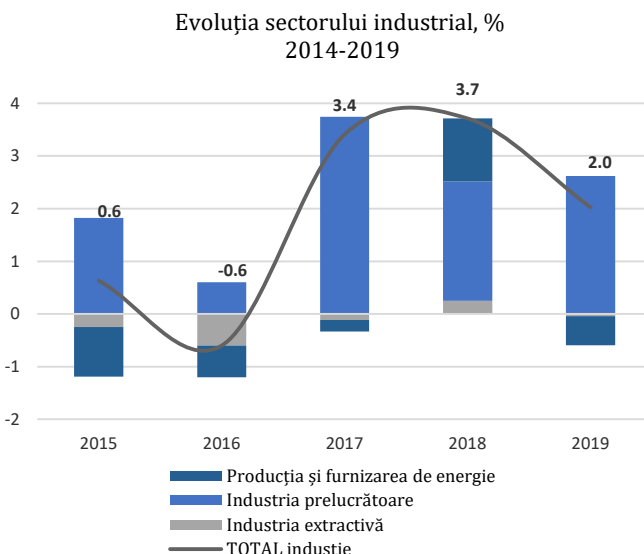
Valoarea totală a **datoriei de stat** administrată de Guvern la 31 decembrie 2019 a constituit circa 52,5 mld. lei, în creștere cu 0,9% față de data similară a anului 2018. Datoria de stat internă a atins un nivel de 23,2 mld. lei și a înregistrat o majorare de 0,5%. Datoria de stat externă a însumat circa 1,7 mld. dolari (29,3 mld. lei), fiind în creștere cu 0,9% (în creștere cu 1,3% - exprimată în lei). Nivelul de îndatorare a țării se încadrează în parametrii de risc stipulați în Programul Managementul datoriei de stat pe termen mediu (2019-2021).

Gradul de dependență a economiei naționale de exterior rămâne înalt. Conform datelor preliminare ale **Balanței de plăți** pentru 9 luni 2019, deficitul contului curent a constituit 10,6% în raport cu PIB, transferurile persoanelor fizice (compensarea pentru muncă și transferurile personale) - 15,9%, acumularea netă de pasive la investițiile străine directe - 5,9%, balanța negativă a bunurilor și serviciilor - 24,6%.

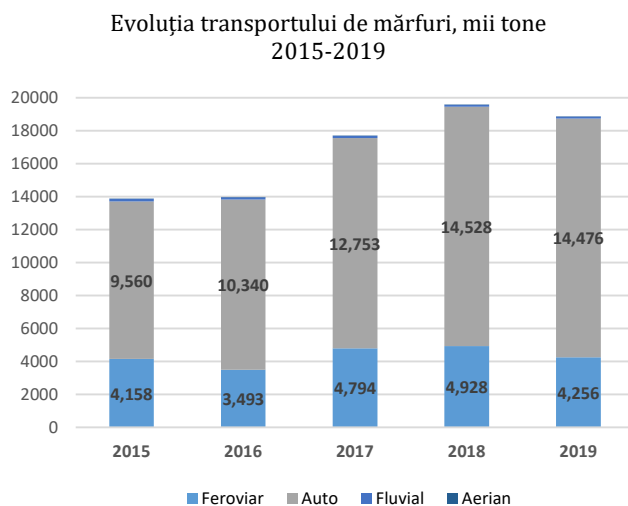
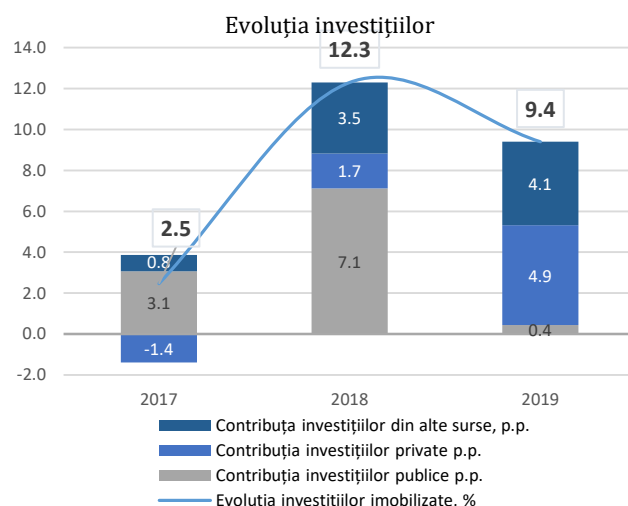
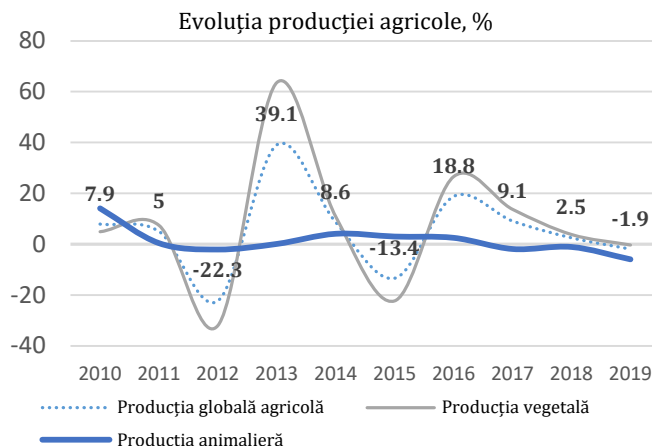
Sectorul industrial a finalizat anul 2019 cu un rezultat pozitiv (+2%), însă mai modest decât în anul precedent. Creșterea înregistrată a fost determinată de majorarea industriei prelucrătoare (+3,1%). Producția și furnizarea de energie a fost în diminuare (-4%), fiind influențată de regimul termic ridicat. De asemenea, un rezultat negativ a fost înregistrat de industria extractivă (-1,9%). Principalii factori care au determinat creșterea sectorului industrial au fost: dezvoltarea ramurii autoimotive, evoluțiile pozitive din sectorul construcțiilor și ale industriei alimentare. Totodată, temperarea cererii externe a fost factorul de bază care a încetinit ritmurile de creștere ale sectorului industrial.

După trei ani de creștere consecutivă, în anul 2019 **sectorul agricol** a înregistrat un rezultat negativ (-1,9%). Această involuție a fost determinată, în special, de scăderea producției animaliere (-6%), fiind în diminuare atât producția (creșterea) vitelor și păsărilor, producția de lapte, cât și producția de ouă. Volumul producției vegetale a fost aproape la nivelul anului 2018 (-0,3%). A fost în creștere producția de floarea soarelui, legume de câmp, cartofi, iar în descreștere - grâul, sfecla de zahăr, strugurii, fructele, pomușoarele.

Activitatea investițională a fost în creștere. În 2019 volumul investițiilor a crescut în termeni reali cu 9,4% față de aceeași perioadă a anului precedent, însumând circa 27,8 mild. lei. Intensificarea activității investiționale s-a datorat majorării investițiilor private, investițiilor din contul creditelor externe, precum și celor provenite din surse străine. Au fost efectuate investiții majore în sectorul construcțiilor, fapt ce a asigurat mai mult de jumătate (63%) din creșterea investițiilor totale.

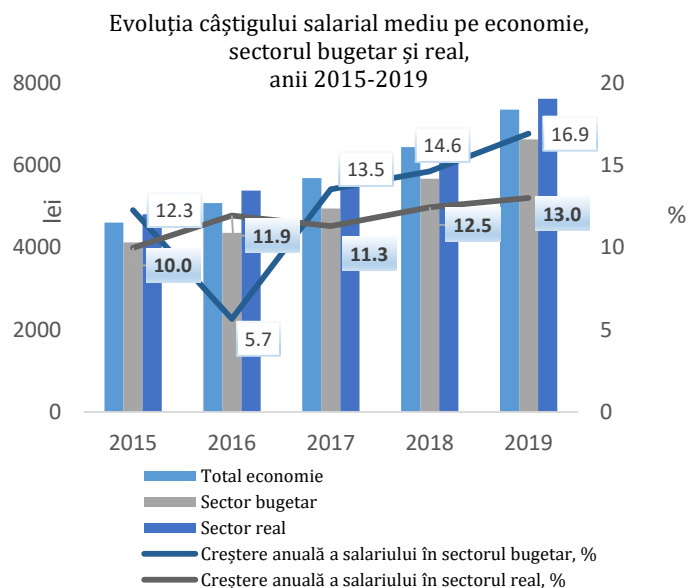
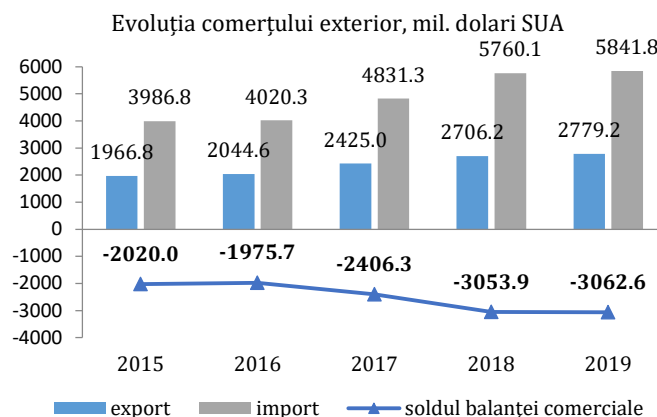
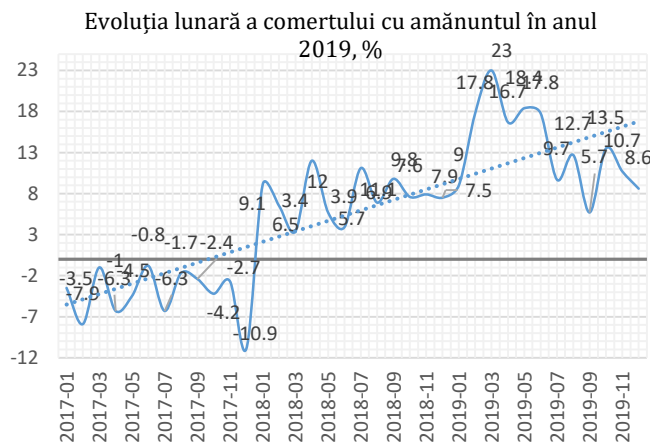
Volumul **mărfurilor transportate** a fost în diminuare în anul 2019. În această perioadă au fost transportate circa 18,9 mil. tone de mărfuri, cu 3,7% mai puțin. A scăzut, în special, volumul de mărfuri transportate pe cale feroviară (-13,6%). Aceeași tendință a fost înregistrată și de transportul rutier (-0,4%). În creștere a fost volumul mărfurilor transportate cu transportul aerian (+18,3%) și transportul naval (2%).

Comerțul interior de bunuri și servicii s-a majorat în 2019. Volumul cifrei de afaceri în comerțul cu amănuntul a crescut cu 13,2% față de anul precedent, iar volumul cifrei de afaceri în servicii de piață prestate populației - cu 14,6%. Aceste evoluții demonstrează o intensificare a consumului din partea populației și agenților economici.

În anul 2019 **exporturile** s-au majorat cu 2,7%, iar **importurile** - cu 1,4%. Soldul negativ al balanței comerciale a constituit 3062,6 mil. dolari SUA, față de 3053,9 mil. dolari în anul 2018. Gradul de acoperire a importurilor cu exporturi a constituit 47,6%, fiind mai mare cu 0,6 p.p. decât cel înregistrat în anul 2018.

Câștigul salarial mediu lunar brut al unui salariat din economia națională în anul 2019 a constituit 7356,1 lei și s-a majorat în termeni nominali cu 14,1% față de anul 2018. În termeni reali salariul s-a majorat cu 8,8%. Exprimat în valută străină acesta a constituit circa 374 Euro. În sfera bugetară câștigul salarial mediu lunar a constituit 6636,2 lei, fiind în creștere cu 16,9%, iar în sectorul real - 7627,1 lei și s-a majorat cu 7,8%, respectiv (în termeni nominali). Majorarea salariilor stimulează creșterea cererii interne și, ca rezultat, impulsionează pe termen scurt creșterea economică, dar, în același timp, creează presiuni inflaționiste.

2. Prognoza economiei mondiale.

Economia mondială și-a încetinit ritmurile de creștere. Deși apar unele semne de îmbunătățire, datorită politicii monetare adaptive, precum și a știrilor pozitive legate de negocierile comerciale dintre SUA și China, impactul acestora asupra economiei mondiale deocamdată nu se simte. Totodată, s-a înrăutățit situația economică în unele țări în curs de dezvoltare.

Produsul global, volumul tranzacțiilor comerciale și prețurile medii la petrol și alte produse în anii 2020-2021 (creștere/diminuare(-) anuală procentuală)

	Date efective	Estimări	Prognoza		Diferența dintre prognoza actuală și cea din octombrie 2019	
	2018	2019	2020	2021	2020	2021
Produsul global	3,6	2,9	3,3	3,4	-0,1	-0,2
Statele Unite ale Americii	2,9	2,3	2,0	1,7	-0,1	0,0
Germania	1,5	0,5	1,1	1,4	-0,1	0,0
Franța	1,7	1,3	1,3	1,3	0,0	0,0
Italia	0,8	0,2	0,5	0,7	0,0	-0,1
Japonia	0,3	1,0	0,7	0,5	0,2	0,0
China	6,6	6,1	6,0	5,8	0,2	-0,1
India	6,8	4,8	5,8	6,5	-1,2	-0,9
Rusia	2,3	1,1	1,9	2,0	0,0	0,0
Volumul tranzacțiilor comerciale (mărfuri și servicii)	3,7	1,0	2,9	3,7	-0,3	-0,1
Prețul mediu la petrol	29,4	-11,3	-4,3	-4,7	1,9	-0,1
Prețurile medii la alte produse	1,6	0,9	1,7	0,6	0,0	-0,7

Sursă: FMI, World Economic Outlook Update, ianuarie 2020

Fondul Monetar Internațional (FMI) a revizuit în descrescere prognoza economiei globale în raportul său World Economic Outlook publicat în ianuarie 2020. Conform acestei prognoze, volumul produsului global se estimează să crească cu 3,3% în anul 2020 și cu 3,4% - în 2021. Revizuirea s-a datorat în mare parte creșterii tensiunilor geopolitice, comerciale și riscului înăsprii condițiilor financiare în țările dezvoltate și în unele țări în curs de dezvoltare, în special India.

Inclusiv a fost revizuită în diminuare prognoza creșterii economice în țările Uniunii Europene – principalul partener comercial al țării noastre (spre care sunt direcționate circa 65% din exporturile de mărfuri autohtone). Pentru Zona Euro se prognozează o creștere de 1,3% în 2020 și de 1,4% în 2021, fiind susținută de creșterea cererii externe. Totuși, în România, Germania și Italia (țările care sunt principali parteneri comerciali ai Republicii Moldova) rămân actuale riscurile de slăbire a cererii interne.

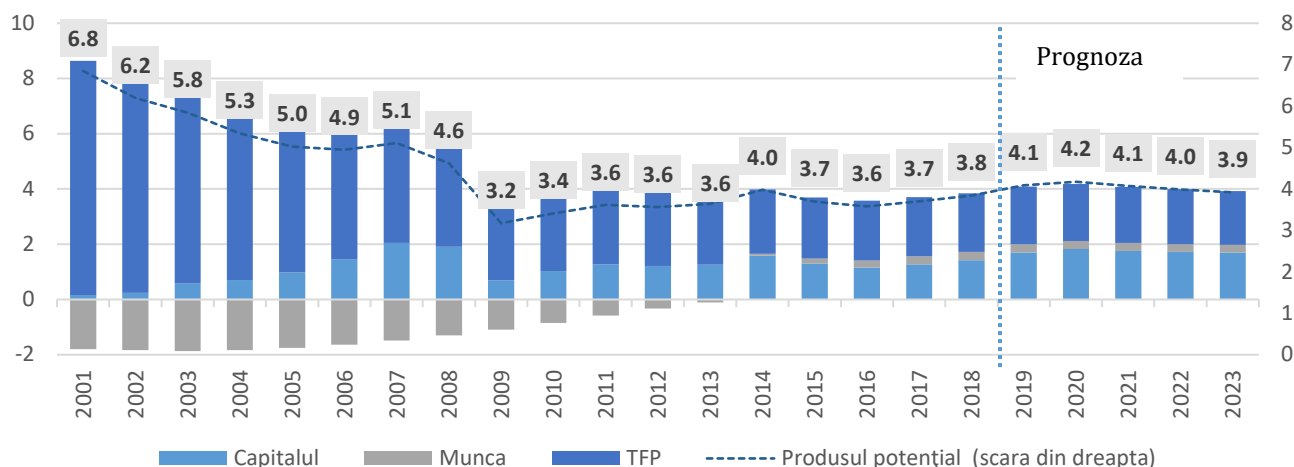
Pentru Federația Rusă se prognozează o creștere de 1,9% pentru anul 2020 și de 2% - pentru anul 2021 datorită revigorării activității economice. Totodată, prețurile la petrol mai scăzute și reformele structurale insuficiente vor restrânge creșterea economică în această țară.

Plus la aceasta, apariția și extinderea coronavirusului ar putea avea efecte nefavorabile pentru creșterea economică globală, afectând, în primul rând, economia Chinei. Autoritățile guvernului chinez anticipează că, din cauza coronavirusului, creșterea anuală a PIB-ului în primul trimestru al anului 2020 poate fi sub nivel de 5%, pentru prima dată în 30 de ani. Pe de altă parte, persistă riscul majorării prețului la petrol în urma creșterii tensiunilor geopolitice în Orientul Mijlociu, precum și o volatilitate mai mare a piețelor valutare, ca urmare a decelerării creșterii economiei chineze care influențează cererea globală.

3. Prognoza Produsului potențial¹.

În anul 2019 creșterea Produsului potențial a fost influențată cel mai puternic de productivitatea totală a factorilor – în proporție de 51,1% din creștere, însă pe parcursul ultimilor 19 ani se remarcă o tendință de diminuare a acesteia. Stocul de capital a contribuit la creștere în proporție de 41,5%, comparativ cu 37% în anul 2018. Majorarea impactului investițiilor a fost determinată de lansarea unor proiecte investiționale în domeniul infrastructurii (reabilitarea drumurilor, complexul sportiv "Arena", rețeaua de magazine "Kaufland" etc.), precum și proiectul "Prima casă". Contribuția forței de muncă la creșterea Produsului potențial a fost de numai 7,4%.

Contribuția elementelor de producție la creșterea Produsului potențial

Sursă: estimările MEI în baza datelor BNS

Pentru anii de prognoză se estimează că Produsul potențial va atinge o creștere anuală de circa 4%. Economia Republicii Moldova va atinge un nivel de echilibru, deviația PIB fiind sub 1% pe întregul orizont de prognoză: 0,5% - în anul 2020, 0,2% - în anul 2021, 0% - în anul 2022 și -0,1% - în anul 2023.

Contribuția principală la creșterea Produsului potențial va veni din partea productivității totale a factorilor, însă aceasta se va diminua de la 51,1% în anul 2019 până la 49,6% în anul 2023. Contribuția capitalului uman, în pofida emigrării populației, va fi stabilă la nivel de 7% datorită factorului demografic (valorificarea populației în vârstă aptă de muncă născută în anii 1990, când natalitatea a fost înaltă, și extinderea vârstei de muncă). Capitalul fizic va avea impact pozitiv asupra creșterii Produsului potențial - la nivel de 41,5% -

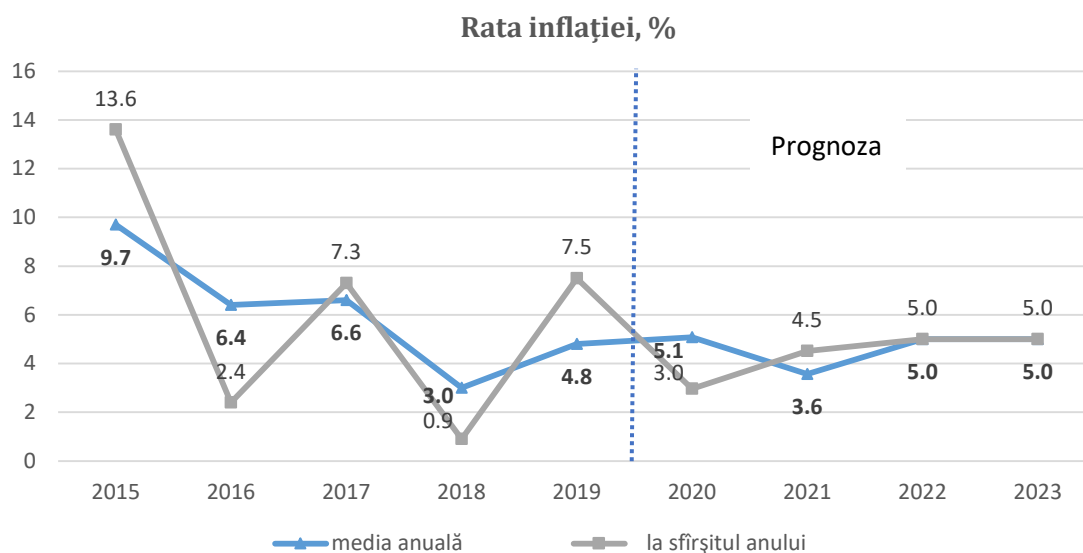
¹ **Produsul potențial** indică nivelul PIB-ului real care ar fi fost obținut în condiții de utilizare maximă a factorilor de producție (muncă și capital), care nu creează presiune inflaționistă și alte dezechilibre macroeconomice. Creșterea Produsului potențial creează premise pentru o creștere economică robustă de lungă durată. Sursa acestei creșteri poate fi obținută din contribuția forței de muncă, stocului de capital și productivității totale a factorilor (PTF).

43,3% în anii 2020-2023, fiind influențat de creșterea investițiilor publice, extinderea zonelor economice libere și re tehnologizarea întreprinderilor orientate spre exporturi în țările UE în cadrul implementării acordului DCFTA.

4. Prognoza inflației și a cursului de schimb al monedei naționale.

Conform prognozei, **rata anuală a inflației** începând cu primul trimestru 2020 se va diminua continuu pînă la începutul anului 2021. Astfel, inflația anuală pentru anul 2020 se estimează la nivel de 3%. Pentru anii următori ea se prognozează la nivel de 4,5% - pentru anul 2021 și cîte 105% pentru anii 2022-2023, respectiv.

Conform Raportului asupra inflației elaborat de către Banca Națională a Moldovei în februarie 2020, diminuarea inflației se va datora, în special, prețurilor la produsele alimentare și prețurilor reglementate. Inflația de bază și prețurile la combustibili vor păstra o contribuție stabilă.

Sursă: datele BNS, estimările BNM, MEI

Cererea agregată preponderent în diminuare, reducerea prețurilor internaționale la petrol și, în special a prețurilor la produsele alimentare internaționale, precum și baza înaltă din anul 2019 vor constitui principalii factori ce vor accelera temperarea inflației în anul 2020 și plasarea la un nivel relativ jos pe parcursul anului viitor.

Totodată, diminuarea inflației va fi temperată de o tendință ușoară de relaxare a politicii monetare, de ajustările anticipate ale unor tarife, de majorările planificate ale accizelor, precum și de efectul proinflaționist al produselor cu caracter puternic sezonier.

În contextul proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.156 XIV din 14.10.98 privind sistemul public de pensii, aprobat de către Guvern în data de 12 februarie 2020, care prevede indexarea semianuală a tuturor pensiilor (la 1 aprilie și 1 octombrie), concomitent cu prognoza inflației anuale prezentăm estimările inflației semestriale.

Prognoza Ratei inflației semestriale

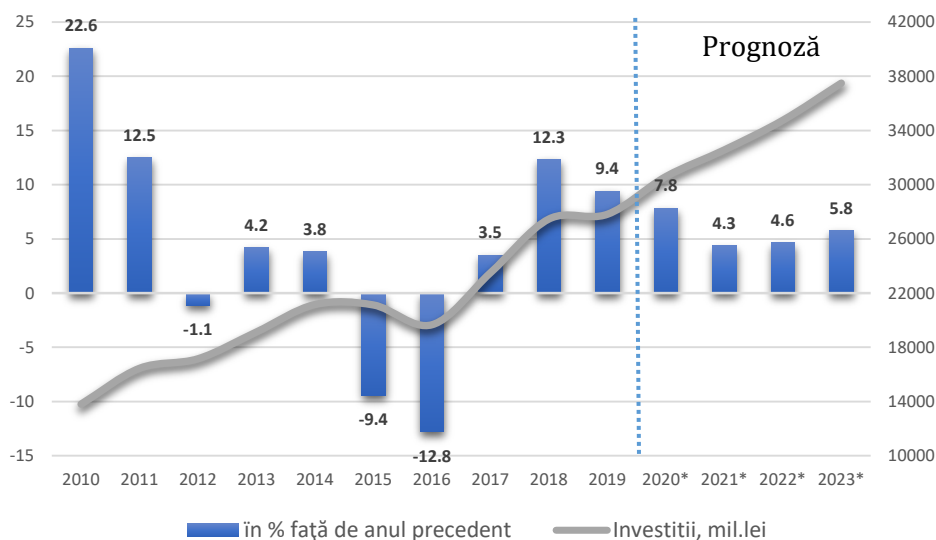
	2020	2021	2022	2023
Rata inflației față de același semestru al anului precedent:				
În semestrul I	6,3	3,2	5,1	4,9
În semestrul II	3,9	4,0	5,4	4,8
Rata inflației în luna iunie față de luna decembrie a anului precedent	2,3	2,5	3,4	3,5
Rata inflației în luna decembrie față de luna iunie	0,6	1,9	1,5	1,4

5. Prognoza sectorului real

5.1. Investițiile în active imobilizate

În anii de prognoză se anticipează o evoluție pozitivă a volumului investițiilor în economie: 7,8% în 2020, 4-5% în medie pentru următorii 3 ani. În anul 2020 investițiile vor fi alimentate în special de investițiile în infrastructură finanțate din surse externe. Investițiile private vor menține un trend moderat ascendent, agenții economici vor fi stimulați de dorința de a crește competitivitatea producției, precum și de situația creditară în general favorabilă. Totuși, mediul politic instabil, constrângerile prezente în calea mediului de afaceri vor fi factorii ce vor afecta negativ activitatea investițională și atragerea în proporție a investițiilor străine.

Prognoza volumului de investiții, 2020-2023

Sursă: datele BNS, estimările MEI

Proiectele investiționale ale statului finanțate preponderent din sursele organizațiilor internaționale vor fi un stimulent de bază pentru activitatea investițională în 2020. Vor fi implementate un șir de proiecte de modernizare a infrastructurii, printre care:

- Proiectul "Reabilitarea drumurilor locale" finanțat de Agenția Internațională pentru Dezvoltare/ Banca Mondială (IDA/BM).
- Proiectul de susținere a Programului în sectorul drumurilor finanțat de BERD, BEI, CE.
- Proiecte în infrastructura drumurilor finanțate din Fondul rutier.
- Proiectul de reabilitare a rețelelor electrice de transport ale Î.S. „Moldelectrica”, finanțat de UE, BERD, BEI.
- Măsurile de eficiență energetică în clădirile publice din Chișinău, în cadrul proiectului finanțat de BERD.
- Finalizarea gazoductului Ungheni-Chișinău.
- Proiectul de achiziție a locomotivelor și de restructurare a infrastructurii feroviare (BERD, BEI, UE), etc.

În următorii ani, investițiile publice vor menține trendul ascendent, însă ritmurile de creștere se vor tempera, datorită incertitudinilor cu privire la finanțarea externă și a viitoarelor acorduri de colaborare cu partenerii externi.

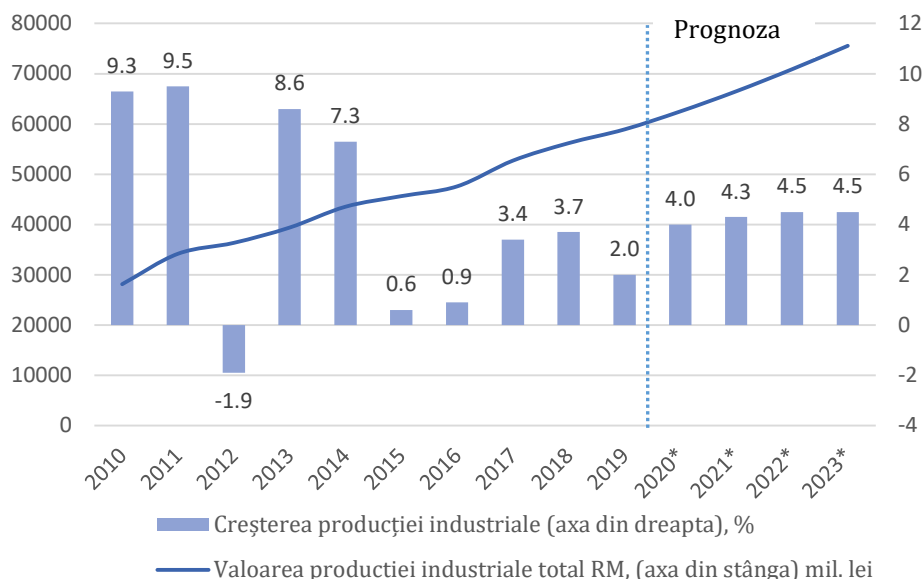
Investițiile private vor menține un ritm moderat în creștere. Dorința agenților economici de a crește competitivitatea producției, de a valorifica oportunitățile oferite de Acordul de Asociere și a altor acorduri de cooperare internațională va fi în continuare un factor stimulator pentru aceștia. Sectorul construcțiilor va continua să crească, cererea pe piața imobiliară fiind susținută de veniturile în creștere ale populației, situația creditară favorabilă, precum și de Programul de stat "Prima casă".

În același timp, în 2020 volumul investițiilor private va fi afectat de climatul politic incert (alegerile prezidențiale). De asemenea, în acest an se va disipa efectul reformei fiscale, care în anul 2019 a fost un factor de bază ce a susținut investițiile private.

5.2. Sectorul industrial

În perioada de prognoză, sectorul industrial va înregistra o evoluție stabil-pozitivă încadrată între 4%-4,5%. Sectorul industrial va continua să fie susținut de industria automotive, avându-se în vedere proiectele investiționale noi deschise de investitorii străini pe teritoriul Zonelor Economice Libere în mai multe regiuni ale țării. Creșterea productivității muncii, ca urmare a investițiilor efectuate în mașinii și utilaje în creștere al treilea an consecutiv (+5-10%) va aduce, de asemenea, valoare adăugată sectorului și va asigura dezvoltarea acestuia.

Prognoza sectorului industrial, 2020-2023

Sursă: datele BNS, estimările MEI

Datorită deschiderii piețelor externe și oportunităților oferite de acordurile de cooperare economică internațională, vor crește posibilitățile agenților economici autohtoni de a-și realiza producția industrială în exterior. Un factor motivant pentru antreprenori va fi valorificarea oportunităților Acordului de Asociere și extinderea producției pe piețele externe, precum și previziunile pozitive de evoluție a prețurilor pe piețele externe. Totuși, tendințele de încetinire a creșterii economice de la nivel global se vor transpune în reducerea cererii externe și va diminua din efectele acestor factori.

Riscul de reducere a cererii externe, competitivitatea încă scăzută a unor produse moldovenești determinată de insuficiența de investiții, subdezvoltarea concurenței în unele ramuri industriale, limitările și barierele existente pe plan intern ce țin de certificarea pentru export a producției autohtone, precum și orientarea materiei prime agricole utilizată de industria alimentară spre export vor constitui factori de constrângere a evoluției sectorului industrial.

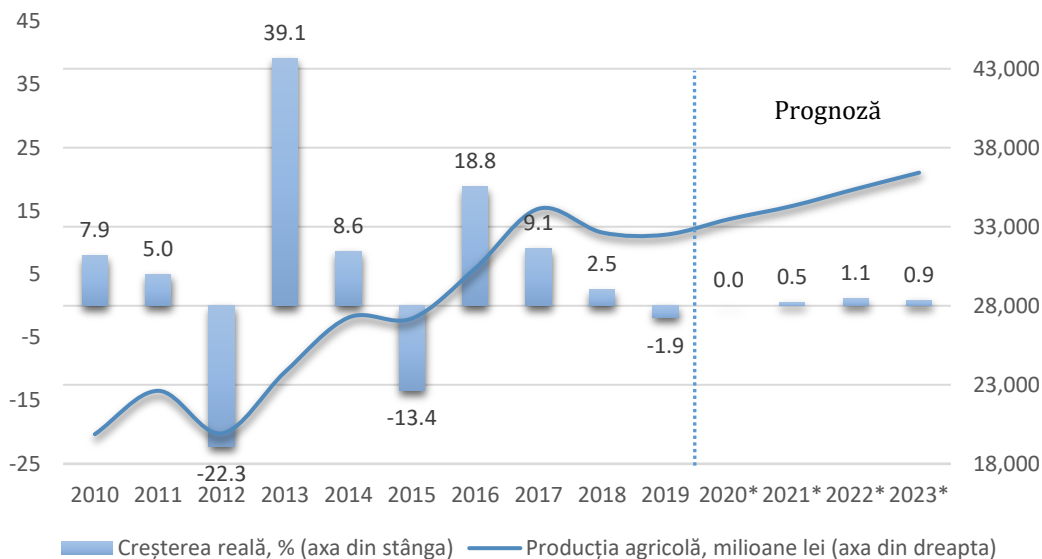
5.3. Sectorul agricol

În anii de prognoză nu sunt așteptate evoluții spectaculoase de la sectorul agricol. Probabilitatea relativ înaltă a unor condiții meteo nefavorabile, în special temperaturile anormal de ridicate din anul 2020, creează premise nefavorabile pentru evoluția producției vegetale. În 2020 nu se anticipează o creștere a producției agricole, iar ulterior, creșterea se va situa între +0,5% - +1,1%. În general, incertitudinea condițiilor climatice rămâne a fi un factor de risc pentru toată perioada de prognoză. Totuși, acest risc va fi diminuat de implementarea tehnologiilor performante și creșterea investițiilor în sector, tendințe înregistrate în sector în ultima perioadă (+19% - 2017, +15% - 2018).

Principalul factor care va stagna dezvoltarea sectorului va fi regresul înregistrat în sectorul zootehnic. Din 2010 se înregistrează un trend continuu negativ a producției de lapte, iar din 2003 - o scădere continuă a efectivului de bovine. Micșorarea continuă a efectivului de animale, subdezvoltarea activităților de

antreprenoriat în zootehnie, precum și imposibilitatea exportului de produse animaliere pe piața UE vor fi factorii de bază care, în perioada de prognoză, vor trage în jos sectorul.

Prognoza producției agricole, 2020-2023

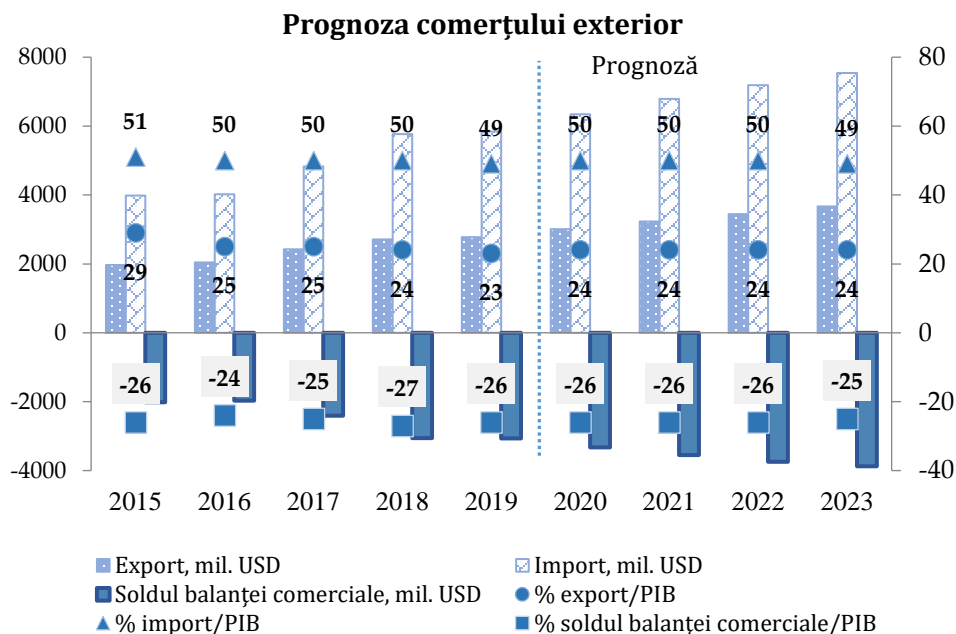

Sursă: datele BNS, estimările MEI

6. Prognoza comerțului exterior

Ipoteza principală care a stat la baza prognozei comerțului exterior este valorificarea în continuare a oportunităților oferite în cadrul acordurilor de colaborare internațională (DCFTA, CEFTA, Acordul de Comerț Liber cu Turcia etc.). Va continua promovarea intensă a exporturilor pe piețele tradiționale, dar și penetrarea piețelor noi de desfacere. Investițiile vor contribui la creșterea nivelului de tehnologizare a întreprinderilor, cu efect asupra producerii mărfurilor mai competitive și livrarea acestora pe piețele externe. La estimarea evoluției exporturilor s-a luat în calcul și majorarea cotelor la unele produse de export în UE.

Dezvoltarea Zonelor Economice Libere, precum și creșterea numărului de noi rezidenți va stimula în continuare expansiunea sectorului automotive, care este orientat spre piețele externe. La fel ca în anii precedenți, producția industrială generată de această ramură va influența creșterea exporturilor de mașini și aparate electrice.

Sursă: datele BNS, estimările MEI

Ponderea producției agro-alimentare în total export este destul de însemnată. Respectiv, evoluțiile din sectorul agricol și ale industriei alimentare au o influență semnificativă asupra exportului. În anii 2010-2019 se observă o strânsă dependență între evoluția exportului și a producției agricole. Respectiv, și în anii de prognoză această corelație va persista: prognoza pozitivă a sectorului agricol are impact asupra prognozei exporturilor.

Luând în considerație multitudinea de factori, pentru anul 2020 a fost prognozată o creștere a exporturilor cu 8,3%, iar pentru anii 2021-2023 – în medie cu 6,8%.

Printre factorii care vor conduce la majorarea importului se enumeră importul de materie primă necesară pentru producția în creștere destinată piețelor externe, majorarea consumului privat din contul remiterilor și majorărilor salariale, precum și creșterea investițiilor, care presupun importul de utilaje și echipamente într-un volum mai mare.

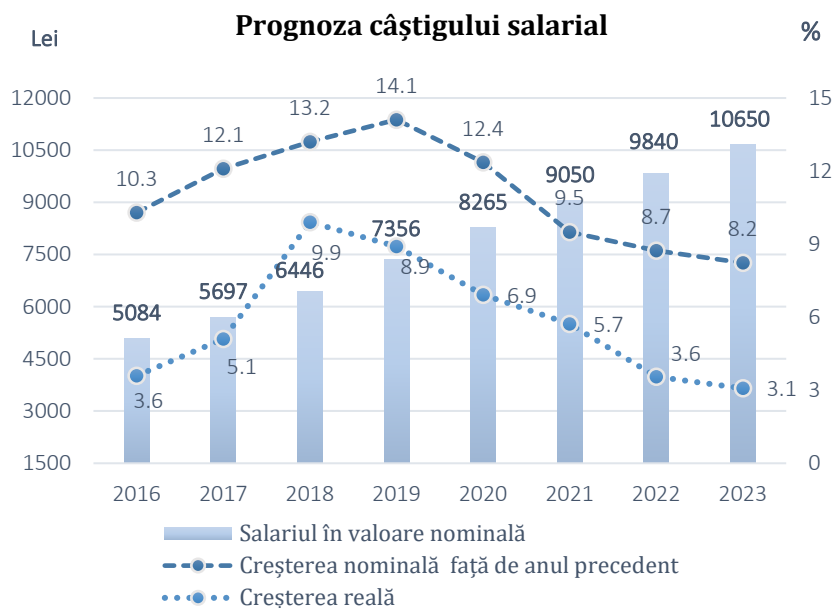
Astfel, pentru anul 2020 anticipăm o creștere a importurilor cu 8,5%, după care ritmul de creștere se va tempera în anii 2021-2023, constituind în medie 6,0%.

În raport cu PIB indicatorii comerțului exterior vor menține un trend stabil. Valoarea exporturilor în raport cu PIB va constitui circa 24%, iar a importurilor – circa 50%. Deficitul balanței comerciale va atinge -26% în anii 2021 și 2022, cu o ușoară diminuare în anul 2023 până la -25%.

7. Prognoza indicatorilor remunerării muncii

Printre principalii factori ce vor conduce la creșterea salariului în economie se enumeră creșterea economică prognozată, situația dificilă pe piața muncii determinată de deficitul accentuat de forță de muncă,

efectele implementării sistemului unic de salarizare în sectorul bugetar², care conduc la majorarea salariilor în sectorul bugetar, precum și majorarea așteptată a cuantumului minim garantat al salariului în sectorul real.

Sursă: datele BNS, estimările MEI

8. Prognoza Produsului intern brut.

Avînd la bază prognoza tendințelor de evoluție a indicatorilor principalelor sectoare ale economiei naționale, **se prevede o creștere reală a Produsului intern brut de circa 3,8%**. Această creștere este condiționată de o evoluție relativ bună a sectoarelor economiei naționale și se află în proximitatea PIB-ului potențial estimat pentru Republica Moldova.

Structura PIB pe categorii de *resurse* va suporta unele modificări: se va majora ponderea comerțului interior (de la 15,4% pînă la 16,1% din PIB) și construcțiilor (de la 9% pînă la 9,5% din PIB). Aceste evoluții reflectă majorarea cererii interne. Cotele industriei și agriculturii rămîn relativ stabile: la nivel de circa 14,5% și 10% din PIB, respectiv.

Creșterea cererii interne se va datora în mare parte creșterii consumului privat, ceea ce se va reflecta în structura PIB pe categorii de *utilizări*. Ponderea consumului final al gospodăriilor casnice în PIB se va majora de la 85,5% în anul 2020 pînă la 86,1% în anul 2023. Totodată, ponderea formării brute de capital fix va fi stabilă și va oscila în jur de 26-27%.

² Conform estimărilor Ministerului Finanțelor, în rezultatul implementării sistemului unic de salarizare, câștigul salarial mediu lunar în sectorul bugetar va înregistra o creștere de circa 10% în anul 2020, urmând o traiectorie descendentă în anii ce urmează: 9% în anul 2021, 8% în anul 2022 și 7% în anul 2023.

9. Riscuri de nerealizare a prognozei.

Realizarea acestui scenariu de prognoză a indicatorilor macroeconomici poate fi perturbată de următoarele riscuri interne și externe:

Riscuri externe:

- Contextul economic global, în special situația social-economică în Uniunea Europeană, Federația Rusă și țările vecine: acest risc vine din impactul posibil asupra economiei Republicii Moldova prin contractarea cererii externe, contribuind astfel la diminuarea exporturilor și remitentelor și, prin urmare, la micșorarea producției industriale, consumului populației și creșterii ratei șomajului;
- coronavirusul va afecta cererea globală, în special, la serviciile de transport, turism, bunuri importate din China etc. Totodată, este complicat de a estima cu exactitate impactul acestuia asupra economiei mondiale, precum și a Republicii Moldova.
- Creșterea tensiunilor geopolitice la nivel mondial poate influența creșterea prețurilor la resurse energetice și la alte produse.
- barierele comerciale și măsurile protecționiste în comerțul exterior (în special între SUA și China) pot influența negativ tranzacțiile comerciale internaționale.
- Șocuri negative în evoluția economiilor partenerilor comerciali principali ai Republicii Moldova pot influența negativ exporturile, remitențele, activitatea industrială, etc.

Riscuri interne:

- condițiile climaterice nefavorabile, care sunt dificil de prognozat, pot contribui la diminuarea volumului producției agricole, cu repercusiuni asupra sectorului industrial și exporturilor.
- instabilitatea politică, ce influențează negativ activitatea economică și investițională, intensifică tensiunea socială și provoacă instabilitate macroeconomică.
- creșterea dezechilibrelor la nivel macroeconomic (creșterea deficitului bugetar, deficitului contului curent, costului forței de muncă) va contribui la creșterea vulnerabilității economiei naționale.
- fluctuațiile excesive ale cursului de schimb al monedei naționale pot influența negativ activitatea agenților economici.

Prognoza preliminară a indicatorilor macroeconomici pentru anii 2021-2023

Indicatori	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Efectiv				Prognoză			
Produsul intern brut nominal, mild.lei	160,8	178,9	192,5	210,0*	228,9	248,8	271,8	296,2
față de anul precedent în prețuri comparabile, %	104,4	104,7	104,3	104,0*	103,8	103,8	103,8	103,8
Indicele prețurilor de consum, %								
mediu anual	106,4	106,6	103,0	104,8	105,1	103,6	105,0	105,0
la sfârșitul anului	102,4	107,3	100,9	107,5	103,0	104,5	105,0	105,0
Cursul de schimb al leului, MDL/USD								
mediu anual	19,92	18,49	16,80	17,58	17,90	18,37	18,83	19,33
la sfârșitul anului	19,98	17,1	17,14	17,21	17,94	18,28	18,77	19,27
Exporturi, mil. USD	2045,3	2425	2706,2	2779,2	3010	3235	3445	3665
față de anul precedent, %	104	119	111,6	102,7	108,3	107,5	106,5	106,4
Importuri, mil. USD	4020,3	4831,4	5760,1	5841,8	6340	6785	7190	7540
față de anul precedent, %	100,8	120	119,2	101,4	108,5	107,0	106,0	104,9
Soldul balanței comerciale, mil.USD	-1975	-2406	-3057	-3063	-3330	-3550	-3745	-3875
Producția industrială, mild. lei	47,6	52,7	56,2	58,9*	61,9	65,9	70,2	74,8
față de anul precedent în prețuri comparabile, %	100,9	103,4	103,7	102,0	104,0	104,3	104,5	104,5
Producția agricolă, mild.lei	30,5	34,1	32,6	32,5*	33,1	34,0	35,0	36,1
față de anul precedent în prețuri comparabile, %	118,8	109,1	102,5	98,1	100,0	100,5	101,1	100,9
Investiții în active imobilizate, mild.lei	19,7	23,5	27,5	27,8	34,9	37,1	39,60	42,7
față de anul precedent în prețuri comparabile, %	87,2	103,5	112,3	109,4	107,8	104,3	104,6	105,8
Salariul nominal mediu lunar, lei	5084	5697	6446	7356	8265	9050	9840	10650
față de anul precedent (%): nominal	110,3	112,1	113,2	114,1	112,4	109,5	108,7	108,2
real	103,6	105,1	109,9	108,8	106,9	105,7	103,6	103,1
Fondul de remunerare a muncii, mild.lei	35,6	40,2	46,1	53,6*	60,8	66,5	72,2	78,2
față de anul precedent (%): nominal	108,1	112,7	114,8	116,3*	112,8	109,4	108,6	108,3
real	101,6	105,7	111,5	110,9*	107,4	105,6	103,4	103,1

*Estimările Ministerului Economiei și Infrastructurii